

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 16381

Tarih: 10.02.2026

40351

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı**

tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün

96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartın

Hakkâri Milletvekili

Van T Tipi Hapishanesi'nde tutulan hasta mahpus Felem Aker'in sağlık durumu, yaşam hakkı bakımından acil ve ağır bir risk tablosu ortaya koymaktadır. Kronik astım hastalığının yol açtığı oksijen yetersizliği nedeniyle kalp ve beyin fonksiyonlarının olumsuz etkilendiği, her gün düzenli oksijen desteğine ihtiyaç duyduğu ve sağlık durumunun giderek ağırlaştığı bildirilmektedir. Bu tablo, hapishane koşullarında tutulmasının insan sağlığı ve onuru bakımından ciddi sonuçlar doğurduğunu göstermektedir.

Mahpus Felem Aker, Şemdinli'de 14 Ağustos 2020 tarihinde gözaltına alınarak tutuklanmış; bir süre sonra tahliye edilmiş, hakkında verilen hapis cezasının onanması üzerine yeniden tutuklanarak Van T Tipi Hapishanesi'ne gönderilmiştir. Aralık 2024'te Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Hastanesi'nde safra kesesi ameliyatı geçirmiş, hastanede 12 gün kalmasına rağmen tedavisi tamamlanmadan hapishaneye sevk edilmiştir.

Tutukluluğu boyunca çok sayıda astım krizi geçiren hasta mahpus Felem Aker hakkında yapılan radyolojik ve patolojik incelemelerde riskli nodüller tespit edildiği ve tedavi gerektirdiğinin belirtildiği; buna karşın etkin ve sürekli bir tedavi sürecinin işletilmediği ifade edilmektedir. Oksijen seviyesindeki ciddi düşüşlerin kalp, beyin ve diğer hayati organlar üzerinde ağır etkiler yarattığı; 8-10 aralığında olması gereken iyonize kalsiyum değerinin 0.98'e kadar düştüğü ve bunun acil müdahale gerektiren kritik bir bulgu olmasına rağmen yeterli tıbbi müdahalenin sağlanmadığı aktarılmaktadır. Ayrıca iki ay önce guatr ameliyatı geçirdiği, boğazında yeniden şişme oluştuğu ve yeni bir cerrahi müdahaleye ihtiyaç duyduğu belirtilmektedir.

Buna rağmen Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından "hapishanede kalabilir" yönünde rapor düzenlenmiş olması, ağır hasta mahpusların sağlık durumlarının değerlendirilmesinde ATK'nin rolünü ve sorumluluğunu yeniden tartışmaya açmaktadır. Kamuoyuna yansıyan çok sayıda olayda, ağır hasta mahpusların benzer raporlar sonrasında hapishanelerde yaşamını yitirdiği bilinmektedir. ATK raporlarının infaz ertelenmesi süreçlerinde belirleyici olması, bu raporların hasta mahpusların yaşam hakkı üzerinde doğrudan etkili olduğu anlamına gelmektedir. Bu durum, yalnızca tıbbi değil aynı zamanda hukuki ve vicdani bir sorumluluk alanı yaratmaktadır.

Anayasa'nın 17. maddesi yaşam hakkını ve kişinin maddi-manevi varlığının korunmasını güvence altına almakta; 56. maddesi devletin sağlık hizmetlerine erişimi sağlama yükümlülüğünü düzenlemektedir. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında

Kanun'un 16. maddesi ağır hastalık hâlinde infazın ertelenmesini öngörmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları), hapisanede tutulan kişilerin kesintisiz ve nitelikli sağlık hizmetine erişimini devletin açık yükümlülüğü olarak tanımlamaktadır. Ağır hasta mahpusların hapisanede tutulmaya devam edilmesi, yaşam hakkı ve kötü muamele yasağı bakımından ciddi hak ihlali iddialarını gündeme getirmektedir.

Mevcut sağlık durumu itibarıyla hasta mahpus Felem Aker'in hapisanede tutulmasının telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurma riski açıktır. Yaşam hakkının korunması ve hukuk devleti ilkesi gereği, bağımsız sağlık kurulu değerlendirmesi yapılarak tedaviye engelsiz erişimin sağlanması ve infazın ertelenmesi dâhil gerekli tüm idari ve hukuki tedbirlerin ivedilikle alınması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Hasta mahpus Felem Aker'in güncel sağlık durumuna ilişkin bağımsız ve tam teşekküllü bir hastaneden alınmış en son sağlık kurulu raporu nedir ve raporda hangi tıbbi bulgular yer almaktadır?
2. Kronik astım, oksijen yetersizliği, riskli nodüller ve kalsiyum düşüklüğü karşısında uygulanan tedavi planı nedir ve hangi uzmanlık birimlerince yürütülmektedir?
3. Radyoloji ve patoloji incelemelerinde tespit edilen riskli nodüllere ilişkin hangi ileri tetkik ve tedaviler planlanmış veya uygulanmıştır?
4. İyonize kalsiyum düzeyindeki kritik düşüş nedeniyle hangi acil tıbbi müdahaleler yapılmıştır ve bu müdahaleler nasıl kayıt altına alınmıştır?
5. Sürekli oksijen ihtiyacı bulunan bir hasta mahpusun hapisane koşullarında tedavisinin sürdürülebilirliği nasıl sağlanmaktadır?
6. ATK tarafından verilen "hapisanede kalabilir" raporu hangi tıbbi kriterlere dayanmaktadır ve bu rapor güncel sağlık bulguları ışığında yeniden değerlendirilmiş midir?
7. Son on yıl içinde ATK tarafından benzer nitelikte rapor verilen ağır hasta mahpuslardan kaç hapisanelerde yaşamını yitirmiştir? Bu konuda Bakanlığınızın elindeki istatistiki veriler nelerdir?
8. ATK raporlarının hazırlanma sürecinde bağımsız uzman görüşü ve etkili bir denetim mekanizması bulunmakta mıdır?
9. 5275 sayılı Kanun'un 16. maddesi kapsamında hasta mahpus Felem Aker'in tahliyesi, tedavisinin dışarıda sürdürülmesi ve infazının ertelenmesi yönünde herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır? Yapılmış ise bu başvuruların kapsamı, dayanakları ve sonuçları nelerdir; reddedilmiş ise gerekçeleri nedir?
10. Ağır hasta mahpusların üniversite hastanelerinde kesintisiz tedavi görmesini sağlamak amacıyla hangi idari tedbirler alınmaktadır?
11. Hapisanelerde bulunan ağır hasta mahpusların sayısı kaçtır ve bu mahpuslardan kaç infaz ertelemesinden yararlanmıştır?
12. Hasta mahpusların yaşam hakkını korumaya yönelik olarak Bakanlığınızın planladığı yapısal düzenlemeler nelerdir?